

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2To/99/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213010401
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Vanko
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4213010401.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Vanka a členov senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a JUDr. Ľubici Medveckej, PhD., v trestnej veci proti obžalovanému P. W., pre zločin týrania blízkej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. c/, písm. d/ Tr.zák. a iné, o odvolaní okresného prokurátora v Komárne, proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 17.10.2013, sp. zn. 1T/97/2013, na verejnom zasadnutí konanom dňa 15. januára 2014, takto

rozhodol:

Podľa § 321 odsek 1 písmeno d/, písmeno e/, odsek 2 Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a vo výroku o ochrannom liečení.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku sa

obžalovanému P. W., nar. XX. januára XXXX v G. J.,
trvale bytom K., C. XXX, toho času
vo väzbe v Ústave na výkon väzby a Ústave
na výkon trestu odňatia slobody v Nitre od
04.04.2013

u k l a d á

Podľa § 208 odsek 2 Trestného zákona, s prihliadnutím na poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písmeno l/ Trestného zákona, nezistiac priťažujúcu okolnosť, postupom podľa § 38 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona, § 39 odsek 1, odsek 3 písmeno d/ Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 5 /päť/ rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona na výkon trestu sa obžalovaný zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný P. W. uznaný vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. c/, písm. d/ Tr.zák. a iné., ktorý mal spáchať na tom skutkovom základe, že:

v období od februára 2009 do 4. apríla 2013 v obci Bajč, časť Kotelnica v rodinnom dome so súpisným číslom 258, okrem posledných dvoch mesiacov roku 2012, keď bola hospitalizovaná vo Fakultnej nemocnici v Nových Zámkoch, pod vplyvom alkoholu spôsobil fyzické a psychické utrpenie svojej manželke N. W., narodennej XX. septembra XXXX, trvalé bydlisko K., časť C. č. XXX, a to tým spôsobom, že v pravidelných časových intervaloch, keď bol niekedy aj týždeň alebo dva opitý, ponížoval svoju

manželku vulgárnymi nadávkami a najmenej raz za týždeň na ňu aj fyzicky zaútočil, pričom jej dal najmenej jednu facku, od začiatku roku 2012 sa jeho útoky voči manželke stupňovali, nakoľko býval častejšie opitý, niekedy aj osem týždňov a keď bol pod vplyvom alkoholu od rána do večera vulgárne nadával svojej manželke, niekedy zaútočil na ňu aj fyzicky tak, že ju kopal do nôh, päťou ju buchol do chrbta, párkrát jej dal facky a udrel ju päťou aj do brucha, napriek zlému zdravotnému stavu svojej manželky ju donútil obsluhovať ho, stalo sa, že v ranných časných hodinách ju zobudil, aby mu uvarila kávu a musela pre neho občas robiť aj cigarety, pričom jeho konanie vyvrcholilo v noci z 2. Na 3. apríla 2013 v tom, že sa manželke vyhrážal, že ju zabije, pričom ju naháňal v dome s drevenou palicou, ktorou nakoniec rozbil luster,

súčasne v období od októbra 2010 do 4. apríla 2013 v tom istom rodinnom dome spôsoboval psychické utrpenie tam bývajúcej svojej dcéry M. F., narodenaj XX. augusta XXXX, a to tým spôsobom, že ju ponižoval vulgárnymi nadávkami, agresívne na ňu kričal a viackrát ju vyhodil z domu, a to aj v noci, pričom takéto jeho konanie voči nej vyvrcholilo 3. apríla 2013 v doobedňajších hodinách, keď ju fyzicky napadol a spôsobil jej škrabance na predlakti oboch rúk, na krku vpravo a podkožný opuch v strednej oblasti ľavého predkolenia,

a takto konal, hoci bol rozsudkom Okresného súdu Komárno z 12. decembra 2011, č. k. 3T/67/2008-514, právoplatným v deň vyhlásenia, odsúdený okrem iného aj pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr.zák. na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jedného) roka, 6 (šiestich) mesiacov a 7 (siedmich) dní so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pričom sa má za to, že trest odňatia slobody vykonal 29. januára 2009.

Za to bol podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/, § 38 ods. 1 až 3, § 36 písm. l/ Tr.zák. odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. b/, písm. c/, písm. d/ Tr.zák. súd uložil obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Proti tomuto rozsudku, podala v zákonnej lehote, v neprospech obžalovaného odvolanie okresná prokurátorka v Komárne.

V písomných dôvodoch odvolania poukazovala na to, že okresný súd pri určení výmery trestu postupoval v rozpore s ustanoveniami § 34 ods. 1, ods. 4 Tr.zák. a § 39 ods. 1 Tr.zák., pretože vzhľadom najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy mu súd uložil neprimerane nízky trest.

Nesúhlasila s argumentáciou okresného súdu, že protiprávnosť konania obžalovaného spočívala prevažne vo verbálnej agresii voči poškodeným, pričom fyzické násilie nebolo takej intenzity, aby bolo spojené so závažnými následkami na zdraví poškodených. Nesúhlasila ani s tým, že dôvodom na ukladanie mimoriadne zníženého trestu by mala byť skutočnosť, že konanie obžalovaného nevedlo u poškodených k vzniku syndrómu týranej osoby.

V ďalšej časti odvolania poukazovala na to, že aj verbálne útoky sú súčasťou základnej skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Tr.zák., a preto prevaha verbálnych útokov nad fyzickými nemôže byť vyhodnotená ako okolnosť odôvodňujúca zníženie trestu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby podľa § 39 ods. 1 Tr.zák. Pokiaľ konanie obžalovaného nespôsobilo závažné následky na zdraví u poškodených, považovala za potrebné poukázať na to, že správanie sa obžalovaného malo značný vplyv na srdcovo cievne a rakovinové ochorenie poškodenaj N. W..

Okresný súd pri určení výmery trestu nedostatočne vyhodnotil skutočnosť, že obžalovaný už raz bol odsúdený za rovnaký zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 1 roka, 6 mesiacov a 7 dní za skutok, ktorý spáchal voči poškodenaj N. W. a svojej dcéry M. F.. Prejednávané protiprávne konanie začal ihneď po prepustení z väzby v uvedenej predchádzajúcej trestnej veci a intenzita jeho konania sa stupňovala.

Skutočnosť, že bez vlastnej viny nemohol nastúpiť uložené ústavné protialkoholické liečenie v predchádzajúcej trestnej veci, nemožno vyhodnocovať v prospech obžalovaného, pretože odbornú pomoc mohol vyhľadať aj z vlastnej iniciatívy.

Vzhľadom na tieto skutočnosti podľa názoru okresnej prokurátorky neboli splnené podmienky na mimoriadne zníženie trestu, uložený trest nie je spôsobilý na zabezpečenie ochrany spoločnosti a na účinnú nápravu páchatel'a. Navrhla preto, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a aby vo veci sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží prísnejší trest odňatia slobody.

Zástupkyňa krajského prokurátora na verejnom zasadnutí uviedla, že sa stotožňuje s dôvodmi odvolania okresnej prokurátorky v Komárne a v plnom rozsahu naň poukazuje. Navrhla napadnutý rozsudok zrušiť vo výroku o treste a uložiť obžalovanému trest v rámci zákonnej trestnej sadzby.

Obhajkyňa obžalovaného na verejnom zasadnutí uviedla, že odvolanie okresnej prokurátorky v Komárne považuje za nedôvodné a navrhla ho zamietnuť.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, že za celý život trestaný nebol, s manželkou žije vyše 30 rokov. Manželka je dlhodobo chorá, že on stále pracoval, aby ona nemusela. Piť začal až po tom, ako sa manželke zhoršil zdravotný stav. Pre rodinu prerobil aj celý dom, aby tam mohla bývať dcéra s celou rodinou.

Krajský súd na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou, nezistiac zákonný dôvod na postup podľa § 316 ods. 1 alebo § 316 ods. 3 Tr. por., preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že odvolanie okresnej prokurátorky je čiastočne dôvodné, a to do nižšej výmery trestu.

Okresný súd po prejednaní obžaloby okresnej prokurátorky na hlavnom pojednávaní prijal vyhlásenie obžalovaného o vine, po predchádzajúcom súhlasnom stanovisku prokurátora okresnej prokuratúry, a preto vykonal dokazovanie len vo vzťahu k otázkam trestu a ochranného opatrenia.

Krajský súd na základe podaného odvolania v neprospech obžalovaného preskúmaval dôvody odvolania iba vo vzťahu k výroku o treste v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por., avšak bol povinný prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, pretože by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por. vo vzťahu k uloženiu ochranného liečenia.

Okresný súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody v trvaní troch rokov, pričom základná trestná sadzba zločinu podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. je 7 (sedem) až 15 (pätnásť) rokov. Uloženie takéhoto trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby je aj podľa názoru krajského súdu miernym trestom, vzhľadom aj na skutočnosti uvádzané prokurátorkou v odvolaní, pričom však na predchádzajúce odsúdenie nemožno pristupovať z pohľadu prokurátorky tak výrazne, pretože toto odsúdenie je súčasťou skutku a zohľadnené jeho právnej kvalifikácii podľa odseku 2 písmeno c/ Tr. zák. Aj táto skutočnosť má vplyv na prísnejšiu kvalifikáciu skutku obžalovaného, a preto mu nemôže byť dvakrát zohľadňovaná v jeho neprospech.

Na druhej strane však aj podľa názoru krajského súdu by uloženie trestu odňatia slobody v trvaní minimálne 7 (sedem) rokov bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti aj podľa názoru krajského súdu je postačujúci trest kratšieho trvania.

Krajský súd sa stotožňuje so závermi okresného súdu k aplikácii ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu, pri ktorom je potrebné prihliadnuť práve na skutočnosti, že protiprávne konanie obžalovaného u poškodených nezanechalo také následky, ktoré by sa prejavovali syndrómom týranej osoby. Podľa názoru krajského súdu je zohľadniť v prospech obžalovaného aj jeho kritický postoj k svojmu správaniu sa, ktorý vyplýva nielen z oľutovania trestnej činnosti, ale aj z jeho postoju k trvaniu väzby, keď na hlavnom pojednávaní prehlásil, že z väzby chce byť prepustený až potom, keď bude preliečený. Uloženie trestu obžalovanému v trvaní 5 (päť) rokov je podľa názoru krajského súdu dostatočným trestom na to, aby bolo obžalovanému zabránené v páchaní ďalšej trestnej činnosti a aby mu výkon uloženého trestu vytvoril podmienky na jeho prevýchovu, aby viedol riadny život.

Ochota obžalovaného odstrániť hlavnú príčinu jeho protiprávneho konania, ktorým je jeho alkoholizmus, sa nejaví iba ako formálna, pretože predchádzajúce uložené ústavné ochranné protialkoholické liečenie nenastúpil nie vlastnou vinou. Ako vyplýva zo spisu Okresného súdu Komárno sp.zn. 3T/67/2008, rozsudkom Okresného súdu Komárno 3T/67/2008 zo dňa 12.12.2011 bolo obžalovanému uložené ochranné ústavné protialkoholické liečenie, ktoré mu bolo nariadené okresným súdom dňa 03.05.2012. Výzva na nastúpenie ústavného liečenia bola obžalovanému doručená dňa 09.05.2012 s tým, že deň nástupu mu určí ústav. Psychiatrická nemocnica Hronovce zaslala obžalovanému predvolanie na absolvovanie ochranného liečenia 14.10.2013 s termínom nástupu dňa 11.11.2013. Obžalovaný je prítom vo väzbe od 04.04.2013, takže objektívne nemohol nastúpiť výkon uloženého liečenia. Z uvedeného je však zrejmé, že obžalovaný vôbec nezačal s výkonom právoplatne uloženého ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou, a preto podľa názoru krajského súdu neboli splnené zákonné podmienky na uloženie ďalšieho ochranného ústavného protialkoholického liečenia, čo by bol dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. j/ Tr.zák.

Okresný súd preto postupoval nesprávne, ak uložil obžalovanému také isté liečenie, aké mu ten istý súd uložil iným rozsudkom, pričom s predchádzajúcim uloženým liečením nebolo ani začaté s objektívnymi dôvodmi a mimo vôle obžalovaného.

Z uvedených dôvodov krajský súd považoval odvolanie okresnej prokurátorky za čiastočne dôvodné do nízkej výmery uloženého trestu. Toto pochybenie okresného súdu napravil krajský súd tak, že napadnutý rozsudok zrušil nielen vo výroku o treste, ale aj vo výroku o ochrannom liečení. Vzhľadom na to, že krajský súd sa stotožňuje so záverom okresného súdu o mimoriadnom znížení trestu pod dolnú hranicu zákonnej trestnej sadzby / § 39 ods. 1 Tr.zák./, v tejto časti odvolaniu okresnej prokurátorky nevyhovel. Obžalovanému uložil prísnejší trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov a vzhľadom na to, že obžalovaný bol v posledných 10 (desiatich) rokoch pred spáchaním činu vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin, na výkon trestu ho v zmysle 48 ods. 2 písm. b/ Tr.zák. zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.